

SPOR YAPIYORUZ

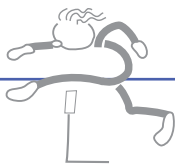

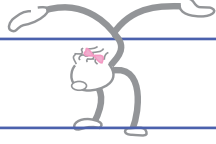
Kış geldiğinde en çok istediğimiz şeylerden biri de karın yağmasıdır. Kar yağdığında yapmaktan hoşlandığımız ne kadar da çok şey var: Kartopu oynamak, kardan adam yapmak, kızakla kaymak, kayak yapmak... Son yıllarda bu eğlencelere bir yenisi eklendi. Bu yeni sporun adı “snowboard” (snobord diye okunur). Henüz ülkemizde çok yaygınlaşmış değil, ama kış aylarında snowboard yapanlar yavaş yavaş kayak pistlerini doldurmaya başladılar.

Kayakla, kızakla, buz pateniyle hatta ayakka-bılarınızla... Neyle olursa olsun, karda ya da buzda kaymak çok zevklidir. Çoğu zaman, yeterince kar yağdığında yalnızca biraz eğlenmek için kayarız. Ama özellikle kışın çetin geçtiği kuzey ülkelerinde yaşayan bazı insanlar, kayak ya da buz pateni gi-bi sportlara gönül verir, ciddi olarak bu sportlarla il-gilenir ve kışın zamanlarının büyük kısmını kayarak geçirirler. Elbette ülkemizde de kayak sporuyla ilgi-

lenenler var. Ancak ne yazık ki ülkemizde bu spo-ru yapmak hem çok pahalı hem de kayabilmek için yeterince pist bulmak zor. Ama bu tür kış spor-larını yapamayanlar için de bir çare var: Bu spor-ların yarışmalarını televizyondan izlemek. Aslında, yapmadığımız halde izlemekten hoşlanabileceği-miz birçok spor dalı var. Snowboard da birçoğu-muz için bu sportlardan biri olabilir.

Kar üzerinde kaymanın temel ilkesi, kayak, kı-

zak ya da snowboard tahtasının kara sürtünmesine dayanır. Bu sürtünmenin etkisiyle açığa çıkan ısı, üzerinden geçilen karı eritir. Erimeyle oluşan çok ince su tabakası da kayganlığı sağlar. Ancak kar çok soğuk olduğu için bu erime kalıcı değildir ve su hemen yeniden kar tanelerine dönüşür. Bu nedenle kayakçılar, snowboard'cular ya da kızakçılarda kar taneleri üzerinde kayıyorlarmış duygusu oluşur. Özellikle snowboard sporuyla uğraşanlar, kar üzerinde hızla kaymanın zevkini en fazla yaşayanlardır. Snowboard tahtasının karla yaptığı sürtünme fazla olduğundan, çok hızlı kayılabilir.

Birçok spor dalına göre yeni bir spor sayılan snowboard, son on yıldır yaygınlaşmaya başladı. Aslında snowboard düşüncesi, 1970'li yıllarda bir grup kayakçının, su kayağına benzeyen bir tür kayak tahtasıyla yaptıkları yarışlar sırasında ortaya çıktı. Jake Burton adlı kayakçının tahta üzerinde yaptığı birtakım değişikliklerle snowboard'un temeli atılmış oldu. Burton, bu kalın kayak tahtasına ayakkabıları sabitlemeyi akıl etti ve diğer yarışmacılardan daha hızlı kaymayı başardı. Ayakkabıların "bağlama" adı verilen bir aracı malzemeyle, kalın bir kayak üzerine sabitlendiği bu spor yavaş yavaş gelişmeye başladı.

Kayak yapan sporcuların ellerinde tuttıkları ve kara saplayarak kendilerini ileri doğru itmelerine ya da dengelerini sağlamalarına yarayan "baton", snowboard'da kullanılmaz. Snowboard'cular, dengelerini bedenlerini ve kollarını hareket ettirerek sağlarlar. Snowboard'da sporcuların ayakları snowboard tahtası üzerinde yan yana durur ve ayakkabılar tahtaya sabitlenmiştir, hareket ettirilemezler.

Snowboard sporuna yeni başlayacaklar ya da bu sporun izleyicisi olmaktan hoşlananların bilmesi gereken birtakım şeyler var. Öncelikle snowboard'cunun hangi ayağının snowboard tahtası üzerinde önde olacağına karar vermesi gerekir. Kimi snowboard'cular sağ ayakları, kimileriyse sol ayakları önde kayarlar. Bu, daha çok sporcunun kendisini nasıl daha rahat hissettiğine bağlıdır. Bunu anlayabilmek için, ilk defa snowboard yapacak kişiyi, farkında olmadığı bir sırada birisi hafifçe snowboard tahtası üzerine doğru iter. Sporcu, böyle bir durumda hangi ayağı ön-

de olacak biçimde tahta üzerinde durmuşsa genellikle o duruş biçiminde kendisini rahat hisseder. Bir başka yöntem de, koşup koşup buz ya da fayans gibi kaygan bir yüzeyde kaymak. Bu kayış sırasında hangi ayağınız önde kalıyorsa o, sizin snowboard tahtası üzerinde de önde duracak olan ayağınızdır.

Snowboard yapanlar genellikle iki farklı kayış biçiminden birini benimserler. Bu farklı kayış biçimlerinden ilkinde "freeride" (frirayd diye okunur ve "serbest sürüş" anlamına gelir), ikincisineyse "freestyle" (fristayl diye okunur ve "serbest stil" anlamına gelir) adı veriliyor. Freeride dalını benimseyenler, genellikle kayak pistleri dışında ve çığ gibi birtakım tehlikelere açık yerlerde kayarlar. Snowboard tahtalarının boyları 1,5 m ya da daha uzundur ve arka tarafı kimilerinde kıvrangıç kuyruğu gibi iki parçalı olabilir. Sert plastik ayakkabıların giyildiği bu dalda, sporcular çok yüksek hızlara ulaşabilirler ve keskin dönüşler yapabilirler. Freestyle biçiminde kaymayı seçenlerse, daha çok kar üzerinde akrobasi yapmaktan hoşlanırlar. Havada dönmek, takla atmak ya da rampalardan atlamak freestyle kayanların işidir. Bu dalda snowboard tahtaları daha kısa ve daha genişken, ayakkabılar da yumuşaktır. Her ne kadar bu iki dal birbirinden biraz farklıymış gibi görünse de şunu söyleyebiliriz: Her iki dalı benimseyenler de kaymaktan aynı derecede zevk alan snowboard tutkunlarıdır.

► **Elif Yılmaz**

Kaynaklar:
Pouilloux D., "Chevalier de Snow", Science et Vie Jr,
Şubat 2001
<http://www.snowboardingtips.com/faq.html>
<http://club-ski.web.cern.ch>

